

Še en antropološki koncept je treba v zvezi z informalnim pridobivanjem znanja upoštevati: enkulturacijo. Enkulturacijo je kajpada treba skrbno ločevati od inkulturacije, ki je pojem iz krščanske, predvsem katoliške doktrine in prakse misionarstva. V tem religioznem kontekstu pomeni (v drugih, nereligioznih pač ne pomeni nič) načine prilagajanja krščanskega Oznanila iz Evangelijev (ki sami niso nič drugega kakor *eu-angelion* oz. »dobra novica«), ki naj bi ga misijonarji razširjali v nekrščanskih okoljih. Termin je postal znan v 18. stoletju s sporom o obredju, ko so se katoliške oblasti posvetile liturgiji, ki so jo jezuiti uporabljali na Kitajskem. Inkulturacijo pravzaprav omenjam zgolj zato, da pojma, ki sodi v teologijo, ne bi niti pomotoma zamenjali z antropološkim terminom enkulturacija, s katerim je Margaret Mead označevala družbene procese formiranja posameznikov – članov neke družbene skupine, se pravi formativne postopke, s katerimi družbene skupine prenašajo na svojo progenituro od rojstva naprej kulturne obrazce, moralne norme in vrednote (Mead, 1973), v njih pa absolutno prevladuje informalno pridobivanje znanj. Enkulturacija kajpada ni odkritje Margaret Mead: M. J. Herskovits je o njej pisal že v 40. letih 20. stoletja. Opreديلil jo je kot proces, s katerim posameznik vse življenje asimilira tradicije svoje skupine in se vede tako, kakor velevajo te tradicije (Herskovits, 1967; tudi Washburn, 2008). Enkulturacija se sicer deloma ujema z vzgojo članov skupine pred prehodom v odraslost, vendar se s tem prehodom ne konča, ker sta institucionalizirana vzgoja in izobraževanje, kadar obstajata, le majhen del tega procesa. Tako skupina človeka v obdobju pred odraslostjo opremi s temeljno obliko kulture, v kateri bo živel. Predvsem ga nauči ravnati z verbalnimi simboli, ki sestavljajo njegov jezik, obvladati oblike vedenja, ki v kulturi skupine veljajo za primerne, ga pripravi do tega, da se sprizajni z življenjskimi cilji, se prilagodi veljavnim institucijam ipd. Pri vsem tem je posameznik po Herskovitsovem mnenju povsem pasiven, nima besede in je bolj orodje kakor akter.

Področje družbenih procesov in posameznikovih dejavnosti, ki sestavljajo fenomen, ki ga imenujemo informalno pridobivanje znanj, je potemtakem zajeto v skupino med seboj povezanih antropoloških koncepcij, ki pojasnjujejo očitno najbolj masovno človeško dejavnost ter dogajanja in objekte znotraj nje, kar v grobem ustreza pojmu »človeški razvoj«. Prav zato je disciplina, katere zastavek je primerjalno raziskovanje tega razvoja, ki se običajno imenuje »*cross-cultural psychology*« in »*psychologie interculturelle*« in ki je že zdavnaj ugotovila, da »človeški razvoj« ni en sam (Dasen, 1999), čeprav je vsak vpjet, a ne kot pasiven, temveč kot sodoločajoč dejavnik, v biološko odraščanje posameznikov